

Informacja dotycząca kontroli placów zabaw prowadzonych przez Inspekcję Handlową

W II i III kwartale br. Inspekcja Handlowa przeprowadziła po raz pierwszy pilotażową kontrolę bezpieczeństwa urządzeń przeznaczonych do montowania na placach zabaw. Celem kontroli była ocena bezpieczeństwa tego rodzaju urządzeń oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie obrotu tymi produktami przez producentów i dystrybutorów. Ustalić należało, jakiego rodzaju urządzenia są wprowadzane na rynek, określić rodzaj sprzedaży (czy urządzenia do montowania na placach zabaw robione są wyłącznie na zamówienie czy też są w stałej ofercie) oraz rodzaje odbiorców.

Kontrolę przeprowadzono na terenie 8 województw (śląskiego, małopolskiego, wielkopolskiego, mazowieckiego, dolnośląskiego, warmińsko-mazurskiego, zachodniopomorskiego, lubelskiego) gdzie, jak wynikało z przeprowadzonego rozeznania, prowadzą działalność gospodarczą producenci urządzeń przeznaczonych do montowania na placach zabaw. Kontrole przeprowadzono łącznie u 35 przedsiębiorców, w tym u 30 producentów, 1 dystrybutora, 1 placówce wielkopowierzchniowej i 3 placówkach detalicznych.

Jak wynika z przeprowadzonych kontroli u producentów urządzenia do montowania na placach zabaw produkowane są wyłącznie na zamówienie. Producenci przedstawili kontrolowanym kserokopie dokumentów, jakie okazują zamawiającym. Były to m.in.:

- katalog urządzeń,
- szczegółowa oferta zawierająca następujące dane: wykaz urządzeń wraz z kodem katalogowym, standardy techniczne, ceną jednostkową, wagę urządzeń i minimalny obszar, bezpieczne luzy, termin realizacji, miejsce montażu, poświadczenia zgodności z normami oraz certyfikatami, opisy techniczne z wizualizacją urządzeń zamawianych,
- instrukcja instalacji i eksploatacji urządzeń (przeznaczenie urządzenia, szczegółową instrukcję montażu, informacje dotyczące kontroli i konserwacji),
- kartę gwarancyjną,
- tabliczki montowane na każdym urządzeniu.

Przedstawione przez producentów oferty zawierały bardzo podobne pozycje. W ofercie znajdowały się m.in. drewniane zestawy urządzeń, zróżnicowane pod względem wielkości, ilości zamontowanych elementów oraz ceny. Wśród oferowanych urządzeń były m.in.:

- huśtawki – samodzielne pojedyncze, podwójne, zestawy huśtawek łączonych,
- zjeżdżalnie,
- karuzele – pojedyncze, karuzele w zestawach,
- urządzenia kołyszące, huśtawki wagowe, samodzielne huśtawki wagowe, sprężynowce,
- różnego rodzaju urządzenia do wspinania, np.: ścianki linowe i wspinaczkowe, zestawy sprawnościowe, przepłotnie, płaszczyzny z siatki łańcuchowej.

Oferta producentów obejmuje zarówno produkcję urządzeń wraz z montażem, jak również wyłącznie dostarczenie zamówionych urządzeń. Przy samodzielnym montażu klient wraz z urządzeniami otrzymuje instrukcje montażu.

Odbiorcami urządzeń są głównie:

- urzędy miast i gmin,
- jednostki samorządu terytorialnego,
- przedszkola, szkoły,
- spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe,
- deweloperzy

oraz, w mniejszym stopniu, hotele, pensjonaty i ośrodki rekreacyjne.

Stwierdzono również przypadki sprzedaży osobom fizycznym, przy czym wielkość tego obrotu stanowi znacznie poniżej 1%.

Wśród skontrolowanych producentów była firma „DREWEX” Sp. z o.o. w Szczecinie (ul. Autostrada Poznańska 1), która oferowała swoje wyroby wyłącznie dla użytkowników prywatnych. W załączonej instrukcji użytkowania zawarta była informacja, że produkt przeznaczony jest wyłącznie do użytkowania prywatnego i nie może stanowić wyposażenia placów zabaw i innych miejsc użyteczności publicznej.

Tylko 8 przedsiębiorców przedstawiło certyfikaty, które wystawione były przez laboratorium TUV, COBRABiD Biuro Badań i Certyfikacji Sp. z o.o. w Warszawie, Instytutu Sportu Zespół Certyfikacji w Warszawie oraz sprawozdania z badań wykonanych w Zakładzie Badania Maszyn Przemysłowego Instytutu Maszyn Budowlanych w Kobyłce.

Jak wynika z ustaleń kontroli działalność dystrybutora urządzeń przeznaczonych do montowania na placach zabaw polegała na zamawianiu wybranych przez klientów (głównie instytucjonalnych) urządzeń, które były dostarczane bezpośrednio do klienta na plac zabaw. Najczęściej to również firma dokonująca sprzedaży zajmuje się instalowaniem urządzeń.

Tylko u 13 producentów znajdowały się w pomieszczeniach magazynowych urządzenia przeznaczone do montowania na placach zabaw, przygotowane do wysłania do odbiorców. Ocenie poddano zarówno produkty, które były zmontowane i czekały na zamontowanie na placu zabaw oraz wyroby w elementach, które do oceny zostały złożone. Ogółem skontrolowano urządzenia pochodzące z 48 partii o wartości 214 116 zł. Wśród skontrolowanych urządzeń były:

- huśtawki – 10 partii,
- urządzenia kołyszące – 13,
- karuzele – 6,
- huśtawki wagowe- 6,
- zjeżdżalnie – 5,
- drabinki – 2,
- inne urządzenia (zestawy wielofunkcyjne, podesty pochylnie) – 6.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. 229, poz. 2275 ze zm.) oceny urządzeń do montowania na placach zabaw dokonano z uwzględnieniem wymagań określonych w Polskich Normach:

- *PN-EN 1176-1 Wyposażenie placów zabaw. Część 1: Ogólne wymagania bezpieczeństwa i metody badań,*
- *PN-EN 1176-2 Wyposażenie placów zabaw. Część 2: Dodatkowe wymagania bezpieczeństwa i metody badań huśtawek,*

- *PN-EN 1176-3 Wyposażenie placów zabaw. Część 3: Dodatkowe wymagania bezpieczeństwa i metody badań zjeżdżalni,*
- *PN-EN 1176-5 Wyposażenie placów zabaw. Część 5: Dodatkowe wymagania bezpieczeństwa i metody badań karuzeli,*
- *PN-EN 1176-6 Wyposażenie placów zabaw. Część 6: Dodatkowe wymagania bezpieczeństwa i metody badań urządzeń kołyszących.*

W wyniku przeprowadzonych badań organoleptycznych zakwestionowano bezpieczeństwo tylko w przypadku jednego produktu, tj. zjeżdżalni „Maciuś” wyprodukowanej przez Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe Produkcyjne BILPOL Kużej Beata, Bil Józef Spółka Jawna w Chorzowie, stwierdzając brak drążka usytuowanego w poprzek strefy dostępu. Drążek ten powinien być:

- usytuowany pomiędzy poręczami lub barierkami podestu a początkiem strefy dostępu,
- umocowany na wysokości pomiędzy 700 mm a 900 mm.

W trakcie kontroli przedsiębiorca podjął dobrowolne działania naprawcze, tj. zamontował wymagany drążek.

Oceniając bezpieczeństwo urządzeń do montowania na placach zabaw sprawdzano również prawidłowość ich oznakowania a w przypadku, gdy u kontrolowanych przedsiębiorców nie było urządzeń do oceny, sprawdzono dokumentację, jaka jest dostarczana odbiorcom wraz z produktem.

Zakwestionowano sposób oznakowania 5 urządzeń oraz w 8 przypadkach treść dokumentów dostarczanych wraz z produktem odbiorcom.

W przypadku 3 partii urządzeń kołyszących stwierdzono rozbieżności pomiędzy informacjami zamieszczonymi na metryczce i w instrukcji użytkowania a dotyczącymi grupy wiekowej (na tabliczce podano dopuszczalny wiek użytkowników 0-12 lat a w dołączonej instrukcji zamieszczono adnotacje o zakazie używania produktu przez dzieci do 3 roku życia). Kwestionowano również brak umieszczonego bezpośrednio na urządzeniach oznakowania zawierającego nazwę i adres producenta, metryczkę urządzenia i rok produkcji (2 partie).

Oceniając przedstawioną dokumentację stwierdzono brak niektórych szczegółowych zapisów dotyczących

➤ parametrów urządzeń, np.:

- minimalnego obszaru,
- rodzaju nawierzchni i wysokości swobodnego spadania,
- planowego podziału wiekowego,
- masy najcięższych części sekcji,

➤ instalacji, np.:

- minimalnych wymagań przestrzeni i bezpiecznych luzów,
- kolejności wznoszenia – montażu urządzenia,
- użycia specjalnych narzędzi,
- szczegółowych zaleceń dotyczących ukształtowania rzeźby terenu dla bezpiecznego użytkowania,

➤ kontroli i konserwacji, np.:

- instrukcji konserwacji,
- informacji o konieczności regularnej kontroli przez oględziny,
- informacji dotyczących kontroli funkcjonalnej oraz podstawowej.

We wszystkich przypadkach, w toku kontroli, przedsiębiorcy podjęli dobrowolne działania i usunęli stwierdzone nieprawidłowości.

Oceniając ustalenia kontroli należy stwierdzić, iż skala stwierdzonych nieprawidłowości nie jest duża. Pomimo, iż w toku kontroli w wielu przypadkach nie można było w pełni ocenić bezpieczeństwa urządzeń do stosowania na placach, ze względu na rodzaj stwierdzonych nieprawidłowości dotyczących głównie prawidłowego i pełnego oznakowania, wydaje się zasadnym przeprowadzenie kontroli na terenie pozostałych województw.